

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנים

ממורינו דאש

הישיבה שליט"א

ע"ג

שנה ב'

פרשת לך לך

תשפ"ה

סעודת הילולא
דרבינו הקדוש

חיזוקים קצרים שנאמרו
לאחר שיעור הדרך גמרא

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 1212-444-9191

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com

סעודת הילולא דרבינו הקדוש

מוצש"ק חול המועד סוכות – ח"י תשרי תשפ"ה

אי אפשר למכור שטויות ולהגיד שפלוני ואלמוני חסידי ברסלב, בזמן שהם לא לומדים את ספרי רבינו, מוהרא"ש היה אומר, שהיה לו נס שכשהתחיל ללמוד את ספרי רבינו, לא הכיר אף חסיד אחד מחסידי ברסלב, בערך עשר שנים לא פגש מישהו מברסלב, והוא לא ידע איפה יש בעולם חסידי ברסלב, ואף אחד לא אמר לו מה הפשט בדברי רבינו, והוא זכה ולמד המון פעמים את כל ספרי רבינו, והשיג זוכה למה שזוכה.

הלומד ספרי רבינו – מכיר את רבינו

מוהרא"ש סיפר שכשמצא את העצה של התבודדות בספרי רבינו, הוא מצא את השער להיכנס לגן עדן, הוא מצא את הפתח להיכנס לדביקות בד', איך זוכים לדביקות בד', על ידי הבקשה והתפילה, רבונו של עולם אני רוצה להיות דבוק אליך, רבש"ע אני רוצה להיות קרוב אליך, וכדי לזכות לעצות אלו של רבינו, חייבים ללמוד את ספרי רבינו, ר' נחמן טולטשינער אמר פעם לר' נתן שהוא פגש את ר' יוסל שהכיר את רבינו, וחבל שהוא עצמו לא זכה לראות, אמר לו ר' נתן, האם ר' יוסל הכיר את רבינו, הוא רק ראה את רבינו, אתה מכיר את רבינו, כי אתה לומד את ספריו, גם היום יש אנשים שאומרים, אתה

לימוד ספרי רבינו – הקשר לרבינו

חסדי השם שאנו זוכים להתאסף סוכה הקדושה, באושפיזא דמשה רבינו, ביומא דהילולא קדישא של רבינו, אם מתאספים ביומא דהילולא של רבינו, צריך לחזור על מה שמוהרא"ש היה חוזר בכל השנים ביומא דהילולא, שמי שרוצה קשר עם רבינו הקדוש, חייב לקבוע לעצמו שיעורים בספרי רבינו, רבינו אמר [חיי מוהר"ן שמ"ט] שמי שילמד את ספריו, אף אם לבו נתון וחתום, יהיו נבקעין אצלו גידי קשיות לבבו [ס'וועט אים טרענען די אדערן], כמה שאדם רק יחשוב שהוא רחוק מהשם, וכמה שהאדם רק יהיה שבור ויהיו לו מחשבות נוראיות, ויחשוב שממנו לא יצא כלום, בכל זאת רבינו אומר לו, שאם ילמד את ספריו הוא יכול לזכות להיות בעל תשובה אמיתי וצדיק אמיתי, ולכן כעת נעשה מגבית חירום, וכל אחד יראה לקבל על עצמו, לקבוע שיעורים בספרי רבינו, תקנו לכם את הספרים של רבינו, זה לא דבר יקר, ותלמדו כל יום קצת.

חסיד ברסלב – מי שלומד ספרי רבינו

בכל שיעור היה מוהרא"ש חוזר ואומר, מה זה חסידות ברסלב, מי נחשב לחסיד ברסלב, מי שלומד את ספרי רבינו,

שמתקרבים, והשפה שלהם היא אנגלית, והם מנסים לדבר עם הקב"ה באידיש, וחושבים שאנגלית שפה טמאה ורק אידיש זה קדוש, ושוכרים את השיניים באידיש, צריך לדעת שאם מדברים עם הקב"ה, זה שפה של קדושה, לא משנה באיזה שפה, ואם מדברים שטויות, זה טמא, גם אם מדברים בלשון הקודש, מישהו שואל את מוהרא"ש בשו"ת ברסלב, למה אנחנו מדברים באידיש, הרי רבינו אומר [ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ט] שעל ידי שלימות לשון הקודש מתגברים על תאוות ניאוף ומקרה לילה, ומסביר לו מוהרא"ש ש'לשון הקודש' אין הכוונה לשפת לשון הקודש, אלא ללשון של קדושה, שלא ינבל את פיו וישאיר את לשונו בקדושה, כל אחד יכול לקדש כל שפה בעולם, אם יעשה מהם תפילות, ויגד רבש"ע תעזור לי יש לי פחדים, רבש"ע אין לי כח, רבש"ע אין לי כח לילדיי, אין לי כח לחנך אותם, רבש"ע אני חושב כל הזמן מה יעזור לי, רבש"ע תעזור לי, תן לי כח לזה, אני מרגיש שהמוח שלי מתפוצץ כבר מהילדים.

רבינו נתן לנו כנפיים

יש הרבה אנשים שיש להם פתאום התקפי חרדה ופחדים, ולא יודעים מה לעשות, הם מרגישים לחץ בחזה, ורוצים לקרוא להצלה, אני מדבר על אנשים מוצלחים ובריאים, ובמקום ללכת למישהו, שיגיד להם תנשום פנימה, ותנשום החוצה, וכל העצות שלא מועילות בכלל, יש להם דרך, לבוא לרבינו, רק רבינו יכול לרפא אותם, מי שיקח את רבינו בתמימות ופשיטות יקבל רפואה, מי שגורס הרבה תיקוני זוהר, עם הזמן הוא יקלוט עניינים, לא צריך להיות 'מקובל' כדי לקלוט שם דברים, מספיק לגרוס ולהגיד, ובתיקוני זוהר מבואר שיש שני כנפיים, אחד זה יראה ואחד זה אהבה, וכנפיים אלו מעלים את כל המצוות אל הקב"ה כמו ציפור העולה למעלה, רבינו נתן לנו את שני

מסתובב בהיכל הקודש? אני עוד זוכר את מוהרא"ש כשעוד קראו אותו בשמו, והוא עוד ישב בין האנשים, ואנשים נבהלים מזה ומתרגשים מזה, וחושבים שכל מה שהוא אומר כעת זה קדוש, הרי כל אחד מאיתנו יכול להכיר את מוהרא"ש כשיקח את הספרים שלו וילמד בהם.

רבינו מרפא אותנו עם העצות

אנחנו היום בדרך של 'טיפולים', אנשים נותנים ממון ודמים לריפוי וטיפול, רק ספרי רבינו יכולים באמת לרפא את האדם, רבינו מספר בסיפורי מעשיות [מעשה י"ג] על המלך האכזר שחשק בבת קיסר, והיא ברחה למבצר של מים, והמלך הורה לזרוק עליה חיצים מסוכנים המשוחים בסמים מסוכנים, והיא נפלה בחלשות [התעלפה], ורבינו מסיים את הסיפור הזה 'ואני רופא אותה' [איך הייל זי], אנחנו כבר נמצאים כעת בסוף בריאת העולם, כי הקב"ה ברא את העולם לששת אלפים שנה, ואנחנו ממש באחרית הימים, יש עוד 215 שנה, כל סיפורי המעשיות הם השתלשלות הבריאה, וכעת אנחנו אוחזים בסוף סיפורי מעשיות, בקטע הזה של הסיפור של 'אני רופא אותה', אחרי שכבר ירו עלינו כל מיני חיצים, עם כל מיני מחלות, וכל מיני פחדים ודמיונות, ואנשים רצים ומחפשים מי שירפא אותם, רבינו אומר שהוא ירפא אותנו, 'איך הייל זי', העצות של רבינו ירפאו אותנו.

העצה של התבודדות

קיבלנו מתנה מרבינו את העצה המאירה של התבודדות ותפילה, לשוחח עם הקב"ה ולספר לו את כל מה שעובר עלינו, וכל מה שלוחץ עלינו, וכל מה שכואב לנו, תדבר איתו בשפה שלך, באידיש, באנגלית, ברוסית, כל אחד בשפה שהוא מדבר, לא צריך להעתיק את השפה של מישהו אחר, יש אנשים

הטפשי עם הטיפולים למיניהם, מי שקנה את המגזינים לימי הסוכות, יכול לראות מה הולך שם, כל עמוד שני, הוא פרסומת לטיפול רפואי, פלוני ירפא אותך ואלמוני ירפא אותך, עושים ליצנות מאנשים, הוציאו מגזינים עבים מאוד, והכל זה ריפוי וטיפולים, כל הדברים האלו מגיעים מאומות העולם, שאין להם תורה ואין להם עצות אמיתיות לריפוי, והם ממציאים שטויות שלא עוזרות, והממשלה משלמת את כל הטיפולים האלו, לא יאומן.

הריפוי – לא להביט על העבר ועל הכאב

אני לא אמנה את כל השטויות האלו, אבל עושים צחוק וליצנות מאנשים, כפשוטו וכמשמעו, היה לי אורח בחג, וסיפר לי מה עושים עם אנשים בחדרי הטיפול, אני עוד לא מאמין שזה נכון, אני חייב לשאול עוד אנשים, דופקים עם כף על סיר, וזה טיפול שהממשלה משלמת, דופקים ככה חצי שעה וזה מוציא את כל הכאב, אולי צחקו עלי כשסיפרו לי, אנשים מלאים בכאב, ואומרים להם תוציא את הכאב, תוציא עוד ותוציא עוד, אבל לרבינו יש שיטה אחרת, רבינו אומר, אל תוציא את הכאב, אלא תשכח מה שהיה, תסתכל רק קדימה, אם תחשוב כל הזמן על העבר לא תוכל להתרפאות, ואומות העולם אומרים, שחייבים לדבר מהכאב הישן, וחייבים ללעוס שוב ושוב, אבל רבינו אומר לנו, להתחיל מעכשיו, ונבקש מהקב"ה שיוציא מאיתנו את העבר, וכעת נדבר אל הקב"ה, ונהיה בשמחה ונחפש בנו מידות טובות.

להתחיל לעבור על הפרשה – שנים

מקרא ואחד תרגום

התאספנו ביום קדוש מאוד, יום שיורד השפעות גדולות מהשמים לכל העולם כולו, אבל אני רוצה לדבר דיבורי תכלית,

הכנפיים האלו, כנף אחד זה יראה, זה התבודדות, חשבון הנפש ותשובה ותיקון המעשים, אדם צריך לשפוט את עצמו בכל יום, האם הייתי צריך לעשות כך או לא, האם הייתי צריך ללכת לשם או לא, והכנף השני זה אהבה, שמחה וחיוק של רבינו, וחילוש נקודות טובות, שכל אחד יראה מה יש לו.

לחפש נקודות טובות

למדנו היום בסיפורי מעשיות על המעשה של החכם והתם, לתם לא היה כלום, היה לו מוצר מאוד 'לא מוצלח', אי אפשר היה לקרוא לזה נעל, אבל הוא כל כך שמח בזה, הוא קרא לנעל הזה בכל מיני לשונות של שמחה, הוא היה יכול להגיד 'זה נעל יפה' וזהו, וזה לבד היה מוכיח על מעלותיו, אבל הוא הוסיף עוד ועוד לשונות, ואמר, כמה המנעל הזה יפה ונאה, כמה המנעל הזה מתוק, כמה המנעל הוא כמו דבש וסוכר, ורבינו מסיים את הסיפור הזה, ואם התפילה אינה כראוי הרי היא כמנעל בעל שלש הקצוות... אנחנו יכולים לחיות חיים טובים עם העצה הזאת, להיות שמח כמה שיש לנו, הס"מ והקליפות מגיעים אל האדם, ומראים לו כל הזמן את כל הבעיות שלו, תראה כמה אתה לא מוצלח, כמה אתה לא שווה, כמה אתה שלימזל, ושום דבר לא יצא ממך, ורבינו מגיע ומזכיר לנו את הנקודות הטובות, כמה צריכים לשמוח שאנחנו זוכים ויושבים בסוכה, זכינו וצמנו ביום הקדוש, זכינו ושמרנו את השבת קודש.

הטיפולים – הם ליצנות וצחוק

חז"ל אומרים אפילו פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון, ואנחנו מאוד רחוקים מההגדרה הזאת, וכמה אנחנו מלאים במצוות, תפילין, ותפילה, ושבת, אנחנו צריכים להתחזק עם זה, ועל ידי זה להתרפאות, אל תלכו אחרי העולם

יום שלישי בשבוע לאחמ"כ, ומוהרא"ש היה אומר, אם אתה יכול לאכול צ'ולנט טרי, למה אתה אוכל עכשיו צ'ולנט של שבוע שעבר, תעזוב את הפרשה הקודמת, ותתחיל מעכשיו, תוציאו את החומשים החדשים, ותתחילו לעבור מבראשית, זה טוב שלכל אחד יהיה חומש שלו, ושיכניס שם סימניה, פרשת בראשית היא פרשה גדולה, וצריך להתחיל עוד קצת ועוד קצת.

רוח הקודש – לחשוב מהקב"ה

לעבור על הפרשה נותן לאדם אריכות ימים, וזה נותן לאדם שמחת חיים, צדיקים אמרו שמי שלומד רש"י בכל יום, יכול לזכות לרוח הקודש, יש שני סוגים של רוח הקודש, יש מה שחושבים בעולם, שהכוונה לראות מה קורה אצל אחרים, מישהו שאל אותי באומאן, על מה אני מכוון כשאומרים 'איה' בכתר, כי כתוב בסידורים, שאפשר לכוון על בנים תלמידי חכמים, או על עשירות, או על רוח הקודש, אמרתי לו שאני מכוון על כל השלושת הדברים, והוא אמר לי, שהוא לא צריך רוח הקודש, אמרתי לו, בטח אתה חושב ש'רוח הקודש', זה לראות מה שקורה אצל מישהו אחר בשקט, כאילו שיש לצדיקים תאוה, אם פלוני מגרד את האף או שהוא נח על הספה, אנחנו לא מדברים על ה'רוח הקודש' הזה, אלא על ה'רוח הקודש' האמיתי, שיש לו רוח של קדושה, שהוא חושב מהקב"ה, רוח הקודש זה לחשוב מהקב"ה באמצע היום, אברך נהג מונית, והוא מסתובב כל היום וצריך להביא פרנסה לאשתו ולילדיו, אבל הוא חושב באמצע מהקב"ה, זה רוח הקודש, וכי אני רוצה לדעת מה קורה אצל אחרים, האם אין לי מה לעשות, אין לי זמן לראות מה קורה אצלי, איך יש לי זמן לראות מה קורה אצל אחרים, אני רוצה רוח הקודש, לחשוב מהקב"ה, זה נחשב לרוח הקודש.

אני רוצה לעורר עכשיו ענין שחייבים לעורר עכשיו, דבר בעיתו מה טוב, וכעת הזמן הראוי לזה, מחר ביום ראשון בעזרת השם מתחילים לעבור על הפרשה, פרשת בראשית, אני מתחנן אליכם חברי היקרים, תתחילו כעת, כבר דיברנו מזה בשבת, בן אדם אוהב להיות פרפקט, והשבוע אין מתי לעבור על הפרשה, כי חג 'שמחת תורה' יחול ביום שישי, ואנשים שותים לשכרה, ונזכרים בשבת אחה"צ, אצלינו לא שותים, אבל מסופר שר' נחמן מטולטשין שתה בשמחת תורה, ונפל לרגלי ר' נתן ואמר: אתם החיות שלי, ור' נתן שתק, ולמחרתו שאל ר' נתן את ר' נחמן, האם אתה זוכר מה שאמרת אתמול, ואמר שכן, וגם היום אומר כך, אמר לו ר' נתן, מה שאתה אומר זה נכון, אבל לא שותים בשמחת תורה, רבינו אמר לנו ששותים רק בפורים, ומי שישתה בשמחת תורה ויתעורר בשבת אחה"צ, ישמע את הקריאה של פרשת נח, וביום ראשון פרשת נח, הוא יגיד לעצמו: אני לא עברתי על הפרשה בפרשת בראשית, אז לא אתחיל בפרשת נח, ואתחיל בשנה הבאה בעז"ה.

לא לאכול צ'ולנט ישן

אנשים לא קולטים שבמצוה זו, של לעבור על הפרשה, תלויים ועומדים דברים כל כך חשובים של האדם, עד כדי כך שמוהרא"ש גילה לנו, שכשיהודי פספס שבוע א' לעבור על הפרשה, הוא יראה בעיניו הפסד, או בזיון או הפסד כספי וכדומה, ולא כדאי לנסות את זה, בעזרת השם מחר כולנו מתחילים פרשת בראשית, ומי שלא סיים פרשת וזאת הברכה, יסיים את זה בתשפ"ו אחרי ראש השנה, כעת מתחילים בראשית, ואל תסתכלו אחורה, מוהרא"ש נתן על זה משל, שרואים לפעמים בבית כנסת, ביום שני בשבוע, אנשים יושבים עם חומש, ועוברים על הפרשה הקודמת, כי יש שיטה בשו"ע שאפשר לעבור על הפרשה עד

בשו"ע נפסק, 'מיום ראשון ואילך נקרא עם הציבור', ומחר יהיה הרבה קושיות ועצבים ונערווין, אם באמת מותר כבר עכשיו בחוה"מ סוכות לעבור על פרשת בראשית, מוהרא"ש היה אומר כל שנה, להתחיל לעבור על פרשת בראשית, ביום ראשון בחול המועד סוכות, החומש ישמור עלינו, החומש ילווה אותנו בכל דבר מחיינו, בואו ונעשה משהו לרבינו, לכבוד יומא דהילולא קדישא נקבל על עצמינו משהו טוב, הפסוק אומר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, צריך להכניס את ההתעוררות לתוך כלי וחפץ, יש לנו כעת התעוררות בהילולת רבינו, נקבל על עצמינו ללמוד בכל יום.

דרך הלימוד

רבינו נתן לנו 'דרך הלימוד', בואו נתחיל לפתוח מחדש את המשניות, רבינו נתן לנו דרך ללמוד אף בלי הבנה, ואפילו בלי חברותא, קח משניות ותתחיל לגרוס פרקי משניות, קח גמרא ותתחיל לגרוס דפי גמרא, ככה רבינו אומר בשיחות הר"ן שיחה ע"ו, לא יעזור שום פלפול, קחו את השיחה ותעיינו שם, אתם יכולים לסובב את זה לכאן ולסובב את זה לשם, רבינו אומר דברים ברורים, 'אין צריכים בלימוד רק האמירה בלבד, לומר הדברים כסדר, ובמילא יבין', רבינו אומר שבסוף אתה תבין, אפשר לזכות לדברים גדולים אם מקשיבים לרבינו.

הקב"ה עשה לי נס לפני עשרים שנה, שנודע לי מרבינו, בשנת תשס"ה עמד יהודי ודיבר בהיכל הקודש ואמר: יעברו עשרים שנה וניפגש אז, ומי שלקח את 'דרך הלימוד' בפשיטות, יזכה אז לדברים גדולים, ומי שאומר שהוא עוד לא יודע וכו', ניפגש בעוד עשרים שנה באותו מצב, שהוא עוד לא יודע אם זה נחשב ללימוד, וברוך השם שאני נדבקתי לדרך הלימוד, וכבר עברו עשרים שנה, ואני

אנשי שלומינו חשבו מהקב"ה באמצע העבודה

בברסלב היו יהודים פשוטים בעלי מלאכה, ובאמצע העבודה הם התגעגעו להקב"ה, יש ספר מאוד יפה ממוהרא"ש, בשם 'פרנסה טובה', יש שם סיפורי פלא, סיפורים מעניינים על אנשי שלומינו בעת עבודתם, על יהודי שהיה לו מסעדה, שדיבר כל הזמן אל השי"ת, והוא לא שם לב בכלל שאנשים נכנסו לקנות, והוא מדבר ואומר 'רבונו של עולם תקרב אותי אליך', ומספר שם ששמע מחסיד ברסלב, על סנדלר שהיה באומן, היום אין כבר דבר כזה סנדלר, כי זורקים את הנעליים כשהם נקרעים, יותר זול לקנות חדש מאשר לתקן, צריך לשאול דיין אם יש בכלל היום דיין 'השבת אבידה' בבגדים, לאנשים יותר קל לקנות בגד חדש מאשר לשלוח בגד לניקוי, אבל פעם היו סנדלרים, היה להם ברזל כתבנית של נעל, על זה הניחו את הנעל ודפקו עליו, והסנדלר הזה באומאן היה יהודי פשוט ותמים, שבשעה שתיקן את הנעליים דיבר בהשתוקקות אל השי"ת, ואנשים נכנסו וראו אותו מדבר, פתאום הוא ראה שמתכלים עליו, הוא התבייש ושאל, שהוא רוצה לדעת אם מותר לו לדבר אל השי"ת כשהוא נוגע בנעליים, מוהרא"ש מספר שם על יהודי בלן, מקווה איד, פעם לא היה מקלחת בבית, אז היה בית מרחץ, והיהודי הזה עמד בעבודתו וכל הזמן דיבר אל השי"ת.

להיות מציאותיים – ולהתחיל ביום

ראשון

האריז"ל אכן היה אומר שיש לעבור על הפרשה ביום שישי, אבל אנחנו צריכים להיות מציאותיים, ואנחנו יודעים את המציאות שאנחנו לא יכולים לעבור על הפרשה, וכמובן שאסור לנו לעשות אחרת מהשולחן ערוך בגלל המציאות, אבל מה שאנחנו עושים נפסק בשו"ע, כי

שבתחילת ההתקרבות, התחלתי לכתוב ספר על 'דרך הלימוד', והתחלתי ללקט מכל מיני מקומות, שמשמע שם שמותר לגרוס את התורה בלי הבנה, ורצייתי להוציא ספר מלוקט מכל מיני ספרים על ענין זה, והיה לי כאן חבר שכבר היה לו ספר שלם מודפס מוכן על זה, והלך עם זה למוהרא"ש, אבל היום, אני לא צריך ליקוטים ולא ספרים, אני מסתכל על עצמי, מסתכל בשיחות הר"ן ומסתכל על עצמי, ושוב מסתכל בשיחה ומסתכל על עצמי, ורואה מה זה דרך הלימוד, זה נכון שיש לאברכים חברותות בכולל, ויש אברכים שהולכים לשיעור, וזה מעולה ומאוד חשוב, וגם לי יש חברותות ושיעורים, אבל 'דרך הלימוד' זה משהו שחותך כסכין, 'יקוב הדין את ההר', זה משהו שמלווה את האברך מדי יום ביומו, בלי תירוצים, בואו נקבל על עצמינו ליומא דהילולא, שנלמד כל יום קצת, פרק אחד של משניות, מי שרוצה לסיים 'סדר' שלם של משניות, אין לו זמן בכל יום, אבל פרק אחד זה לוקח דקה.

מסתכל ורואה את החברים שאמרו אז, שלא יודעים אם דרך הלימוד לחלשים או אף לטובים, והוא לא יודע אם הוא נחשב לחלש או לטוב, וכבר עברו עשרים שנה והוא עדיין עומד בצד, ובינתיים עובר יום, חודש, ושנה, ועוד יום וחודש ושנה, וכל פעם הוא מחליט שהוא הולך ללמוד 'נורמלי', לא עכשיו, אחרי סוכות הוא יקח חברותא וילמד נורמלי, לא עכשיו, כי כעת הוא צריך לדעת בדיוק איך הרגו את יחיא סינוואר, אבל אחרי יו"ט הוא ילמד נורמלי עם הבנה טובה, ריקן שכמוך עם גרביים לבנות וצעיף לבן, אתה אפילו לא יודע איזה פרשה השבוע, ולא מתאים לך לקחת את ה'דרך הלימוד', לא מתאים לך להכניע את הראש לרבינו, ואתה אומר שזה רק לחלשים, אפילו לא סיימת מסכת אחד בחיים שלך, ואם תמשיך בזה, ניפגש שוב בעוד שנה, ועדיין תחשוב אם דרך הלימוד הוא בשבילך או רק לחלשים, ועדיין תבדוק מה אומרים הזקנים על זה, ומה אומר פלוני באומן וכו', ובינתיים החיים נגמרים ומגיעים לעולם האמת.

אלו שצחקו – נשארו באותו מצב

תעשו לעצמכם ערימה של ספרים בבית, ותלמדו כל יום קצת, לפני שאתה הולך לישון תפתח את המשניות תגרוס פרק אחד, ותלמד עוד כמה שורות גמרא, וב"ה עבר לך יום עם לימוד התורה, במקום שהראש שלך יהיה שקוע במחשבות, האם זה כן נחשב ללימוד או לא נחשב ללימוד, תן לאחרים להתווכח ושיבואו להגיד לך בסוף מה נשאר בויכוח, אתה תמשיך בינתיים ללמוד, כשהתחלתי עם דרך הלימוד, היו לי חברים, אברכים מאוד חשובים בכולל, שישבו וצחקו עלי, עשו ממני ליצנות, שלקחתי את דרך הלימוד, היום הם מתקשרים אלי לשאול מקורות בחז"ל, אחד נהיה מגיד שיעור ואחד נהיה מנהל, והם צריכים להכין דרשות, ומישהו מתקשר אלי ושואל איפה כתוב ב'באר

לעולם הבא לוקחים – תורה ומצוות

דוד שלי נפטר היום בצעירותו, ואני חושב לעצמי, מה זה בן אדם, זה פחד פחדים, בן אדם בריא וחזק מסתובב והולך ובא, ופתאום נהיה חולה ותוך תקופה הולך מהעולם, זה פחד נורא, היה בן אדם חזק, שניהל את כל המשפחה, ופתאום הרופא אומר לו בשורות גרועות והוא הולך מהעולם, ומה לוקח בן אדם איתו, אם הוא למד חומש ומשניות הוא לוקח את זה איתו.

לא צריך ראיות – אני מסתכל על עצמי

אל תהיו חכמים, אל תהיו פקחים/ טיפשים, אל תשב שנה שלימה על שני שורות גמרא, קח את העצה של רבינו, ותראה לאן זה יוביל אותך, אני זוכר

שיעור בספרי רבינו, תתחילו לגרוס ליקוטי מוהר"ן, אני זוכר שבתחילת ההתקרבות, היה לי מאוד קשה לציית למוהרא"ש לגרוס ליקוטי מוהר"ן, כי בפרקי משניות, אחרי הכל היה שם מילים ידועים עוד מהתלמוד תורה, מותר אסור, טהור טמא, חייב פטור, אבל ליקוטי מוהר"ן היה כל כך קשה, הלימוד הכי קשה שהיה לי, לא הבנתי מה כתוב שם, אבל מוהרא"ש אמר לי לגרוס, גרסתי שוב ושוב ושוב, וכבר סיימתי עשר פעמים את כל הספר, עשרים פעמים, שלושים פעמים, ופתאום הראש נפתח, אנחנו חייבים ללמוד את ספרי רבינו, זה הטיפול הרפואי שלנו, רח"ל מה שקורה היום אצל המטפלים, הם אומרים לאנשים, אתה בטראומה ואתה פטור כרגע מכל המצוות, ירחם השם, אם הרבנים היו יודעים מה קורה כאן, הם היו קורעים שערי שמים, הרבנים לא יודעים מה לעשות, מגיעים אנשים עם בעיות, ואומרים להם, תפנו אל המומחים, והמטפלים עושים חורבן נורא, ואומרים לאנשים, אתם פטורים משמירת שבת, זה פיקוח נפש שתכתבו את הכאב בשבת, ירחם השם, במקום המטפלים האלו, תקחו את ספרי רבינו ותתרפאו.

העצה של שלום בית

ותצייתו לכל דברי רבינו, אם רבינו אמר שחייבים שיהיה לנו שלום בית, נעשה הכל שיהיה לנו שלום בית, רבינו אומר לנו לא לענות ולא להתווכח, ולדבר יפה בבית, ורבינו אומר לנו שהיצר הרע מנסה לעשות פירוד בבית, אם כן אנחנו כבר יודעים מה הבעיה בבית, ולא צריך ללכת למטפלים, אנחנו יודעים שכל הבעיות זה כי הס"מ מנסה לעשות פירוד בין איש לאשתו, ואנחנו נעשה הכל שלא יהיה פירוד, ולא יהיה גירושין חס ושלום, ואם אמרת מילה, תפייס אותה, ואם היא ביישה אותך, תגיד ברוך השם, ותרוויח שלא תצטרך לצום, רבינו אומר עיקר התשובה ישמע בזיונו

מים חיים' ענין זה, אמרתי לו שזה כתוב במשנה, ואז הוא שואל איזה צדיק אמר דבר פלוני, אמרתי לו שזה מדרש מפורש, והם עמדו וצחקו עלי לפני עשרים שנה שזה רק לחלשים, שאני לא ילמד ככה כי יש לי ראש טוב, תדעו שדרך הלימוד הוא לכולם, ממה נפשך, אם יש לך ראש טוב, אי אפשר לתאר מה תוכל לזכות על ידי דרך הלימוד, ואם אין לך את הכשרונות, גם אי אפשר לתאר מה תוכל לזכות מדרך הלימוד, אי אפשר להסביר מה זוכים על ידי דרך הלימוד.

המתנות של רבינו

כמה אנחנו צריכים להודות להקב"ה ששלח את הנשמה של רבינו, אם תבדוק בשקט, תראה שכל המגידים והמשפיעים הגדולים, לוקחים את החיזוק מרבינו, לא כולם יכולים להגיד את זה ברבים, בלי הנשמה של רבינו לא היה לנו קיום, רבינו מגלה לנו שאף אם יהודי נפל רח"ל בעבירות הוא יכול לשוב בתשובה, גם אם יהודי חטא רח"ל בפגם הברית הוא יכול לחזור בתשובה, שילך לפינה ויבכה להקב"ה, ויגיד: רבונו של עולם אני כבר רוצה להיות טוב, רבש"ע מה יהיה כאן בסוף, רבש"ע מה יהיה איתי, רבינו גילה לנו את התיקון הכללי, להגיד את עשרת המזמורי תהלים בתמימות ופשיטות, רבינו גילה לנו את החשיבות של הליכה למקוה, רבינו גילה לנו שהתיקון הראשון לפגם הברית זה ללכת למקוה, רבינו גילה לנו לא להסתכל על העבר, לא לחשוב על מה שהיה, אנשים עסוקים במחשבות, למה זה קרה לי, למה נפלת, רבינו אומר, תלך הלאה, תעשה תשובה ותתקדם, קח את הגמרא ותלמד דף אחר דף.

לגרוס ליקוטי מוהר"ן

ד' יעזור לנו שנזכה להתקרב אליו בזכותו של רבינו, הדבר הראשון תקבעו

בחיי מוהר"ן [קס"ד] שרבינו שאל אז את הסובבים, מהי תיבת 'הוסט' בלשון נכרים, ולא הבינו כוונתו, ואמר שהוסט היינו אושפיזא [באוקראינית אורח זה הוסט], הצטננתי באומאן ב"ה, רבינו אומר שכל הטירחות שיש לנסיעה לצדיק, גורם לזכך לנו את החמשה חושים, ד' יעזור שנזכה לזה, ברוך השם

ידום וישתוק, הקב"ה יעזור שנוכל לציית לרבינו, ולזכות על ידי זה לכל הדברים הטובים.

לאחר שהשתעל חזק, אמר: השיעולים הם נגד עין הרע, מזמן לזמן זה קורה, זה כלום, רבינו הסתלק בימי הסוכות תקע"א, מחולי ההוס"ט, ובשנת תקס"ח כשהתחיל החולי, רבינו מאוד השתעל בסוכה, ומובא

***

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

הנשמה, ולא הצליח לסיים כמה מסכתות בש"ס, אבל אברך שלוקח את הדרך הלימוד של רבינו, ומתחיל לגרוס גמרא, בסוף הוא יבין, ואם לא יבין בפעם הראשונה יבין בפעם השניה, או בשלישית, או ברביעית, כעת תלמד, תגיד את המילים.

• אי אפשר בכלל להסביר מה זה אומר שהתיבות של הגמרא והמשניות מרפאים את האדם, היום זה דור של טיפול, הממשלה משלמת את הכל, אתה יכול לפתוח משרד, ולעשות שם שטויות והבלים, ולמכור לאנשים שאתה מרפא, והממשלה תשלם את הטיפולים שלך, אנשים מסתובבים עם יסורי הנפש, הם סוחבים את העבר שלהם, והם מתייגעים עם שלום בית, ועם פרנסה וחובות, ומשגעים אותם, במקום לקחת את התרופה של רבינו, לגרוס גמרא ומשניות.

• השנה חל יום שמחת תורה ביום שישי, ואתה יודע איך זה עובד, אנשים שותים ומשתכרים, ומתעוררים שבת אחה"צ כשכבר קוראים פרשת נח, ולא הספיקו לעבור על הפרשה, והוא חושב שהשנה כבר הלכה ולא ילמד השנה שנים מקרא ואחד תרגום, כי זה כבר פרשת נח, ולכן הוא חושב להתחיל בתשפ"ו,

בכא בתרא דף קיז.

• ברוך השם סיימנו דף גמרא, כמה זמן זה לקח? כמה דקות, הבנתם קצת? עשר אחוז? עשרים אחוז? ככה זה דרך הלימוד, [פנה לאורחים בשאלה], האם שמעתם פעם על דרך הלימוד של ברסלב? היום היארציטי של רבינו מברסלב, והוא נתן לנו דרך הלימוד, אני מדבר אליך [אחד האורחים], כי האנשים כאן כבר שמעו אותי אלף פעם וזה לא מעניין אותם, אולי אתה תקשיב לי.

• תקשיב לי טוב, אולי תבין על מה אני מדבר, בוא ניקח משהו שהיו לו שנים טובות בישיבה, למד טוב בישיבה קטנה וכישיבה גדולה, למד כמה דפים פה ושם, אבל אחרי זה הוא מתחתן, ואני לא מדבר על הבודדים שנכנסים לכולל ומצליחים, אלא על רוב האנשים, הם מנסים פה ומנסים שם, הולכים לחבורה פלונית ללמוד מקצוע פלונית, ואז הולכים לחבורה אחרת, ואז מנסים חברותא חדשה, וזה לא מצליח, ואז נהיה עסוק עם אשתו, ועכשיו עבר חורף שהיה עסוק עם אחד מילדיו, ובקיץ היה עסוק עם משכנתא, ובניתיים החיים עוברים, והוא מחזיר את

בראשית אפשר לקרוא עכשיו, זו תורה למי שצריך תורה, החומש מרפא את האדם כפשוטו וכמשמעו.

ש. ראש הישיבה כן הבין לפני זה מה שלמד. ת. גם עכשיו אני מבין, אני לומד גם היום עם הבנה ב"ה, כשר' נתן התקרב לרבינו הוא היה כזה גדול בתורה, הוא ידע את כל הש"ס עם כל התוספות בעל פה, ורבינו אמר לו, שיתחיל לגרוס כל יום ח"י פרקים משניות, אביו של ר' נתן כעס מאוד על הנהגה זו, הרי ר' נתן היה למדן גדול, והיה יכול להיות רב באחת הערים הגדולות בישראל, ואני לא מדבר כמו הרבנים של היום, שהם רבנים רק כדי שיהיה במקווה שלהם מגבת חקוק עם שמש, וכשאף אחד לא בביהמ"ד הם יורדים בשקט לסדר את הספרים, אני מגיע מבית של רבנים ואני יודע איך זה עובד, חמיו של ר' נתן היה צדיק גדול, ר' דוד צבי אויערבאך, קראו לו דער גרויסער ר' דוד צבי, הוא היה רב באוקראינה על 3 ערים ענקיות כמו ברוקלין, הוא היה הרב על הערים: שארגיראד, מאליהוב, קרעמעניץ, ורצה לתת לר' נתן את אחד מהערים האלו, עיר ענקית עם מלא ערים קטנות, ורבינו אומר לו, תגרוס ח"י פרקים משניות.

יש לאנשים טעות, והם חושבים שדרך הלימוד טוב לחלשים שלא מבינים ללמוד, ולא יודעים כמה זה מוסיף וכמה זה הרבה יותר מועיל למי שמבין ללמוד, אני נהנה שהניחו עלי 'שם', שרק החלשים מגיעים לכאן, כי רק בזכות זה אני שורד, כי לפני שנים קראו לי לדין תורה, לסגור את הישיבה, כי רק גורסים שם ולא לומדים, ואמרתי להם שזה ישיבה לבחורים חלשים, אמרו לי, אם ככה אז זה בסדר, אם לא היו אומרים שזה לחלשים היו אוסרים אותי... אבל האמת היא שמי שיש לו ראש

ולכן מוהרא"ש לימד אותנו, להתחיל פרשת בראשית, ביום ראשון, שבוע של חול המועד.

ש. הרי לא שותים בשמחת תורה? ת. נכון, אסור להשתכר בשמחת תורה, ובברסלב באמת לא שותים, אבל אתה יודע איך זה הולך אצל חסידים, אנשים לא שמחים באמת בשמחת תורה, כי הוא לא מבין על מה יש לו לשמוח, ולכן הוא לוקח יין לשותות.

ש. ראש הישיבה אומר שבן אדם כזה, לא הוא רוקד, אלא היין רוקד. ת. אני רואה שאתה כבר מכיר את כל הדרשות, אין לי מה לחדש לך, אין לאנשים על מה לשמוח בשמחת תורה, האם בגלל שמכרו לרבי אתה הראת במאה אלף דולר הוא צריך להיות שמח.

האם מותר כבר להתחיל פרשת בראשית כעת בחול המועד? ת. לא מותר, רק ככה עושים, הציבור כבר התחיל היום, אני כבר אווזו ברוך השם בשני, סיימתי כבר שבוע שעבר וזאת הברכה, וכעת בראשית, ויש רמז לזה בשולחן ערוך שאפשר להתחיל כבר השבוע מיום ראשון, אף שעוד לא קראו את פרשת וזאת הברכה, ואתמול בשבת במנחה עוד לא קראו את בראשית, אני לא צריך רמזים בהלכה, כי מוהרא"ש הוא דיין מספיק טוב בשבילי, אבל אפשר לדייק את זה בשולחן ערוך, כי בשו"ע כתוב מיום ראשון ואילך נקרא עם הציבור, ולכאורה היה צריך לכתוב משבת אחה"צ כשמסתחילים לקרוא את הפרשה הבאה, אפשר להתחיל, אלא מאי שזה לא קשור למה שקוראים בשבת במנחה, אלא מיום ראשון נקרא עם הציבור, אם זה יום ראשון של השבוע שהולכים לקרוא בשבת זו את הפרשה הבאה, ובגלל שבשבת הבאה יקראו פרשת

לומד משניות, מישהו אחר היה הולך ועושה שטויות.

האם נסית לגרוס פעם משניות, ש. מאוד קשה ללמוד ככה ת. אני מבין שהעיקר זה ללמוד ולהבין... אבל באשאל אותך, מה אתה עושה בימים שאי אפשר ללמוד אז כרגיל. ש. אני לא לומד אז, ת. אתה לפחות אומר את האמת, אבל אחרים אומרים לי, אנחנו לומדים כראוי, ומה עושים ביום שישי? ביום שישי באמת לא לומדים, אבל חוץ מזה לומדים טוב, ומה עושים בשבת? בשבת באמת לא לומדים אבל חוץ מזה לומדים טוב, ואנשים לא קולטים ששישי ושבת הם במצטבר מעל מאה ימים בשנה, ואת זה הוא כבר מודה, שמאה ימים הוא לא לומד, ומה קורה ביום ראשון? ביום ראשון לא לומדים כי הוא צריך לצאת עם אשתו לקניות, ואנחנו כבר אוחזים במאה וחמישים יום בשנה שלא לומדים, ואני צריך כעת להאמין שביום שני ושלישי ורביעי וחמישי הוא כן לומד, ומה קורה בחודש תשרי? הרי עסוקים, ובחודש ניסן? ולומדים רק אם גם הוא וגם החברותא הגיעו.

ש. זה בכלל לא כזה קל ללמוד דרך לימוד, זה מאוד קשה. ת. אגיד לך, אני רואה את זה אצל אחרים, שזה מאוד קשה, אבל אני בעצמי לא ראיתי אף פעם את הקושי בזה, כשאני התקרבותי לברסלב, ונכנסתי להיכל הקודש בווייליאמסבורג, זה היה בשבילי דבר קל מאוד, אולי כי סבא שלי הרה"ק מקארלסבורג כבר אמר לי בתור בחור לגרוס משניות, מצד אחד הוא היה פוסק גדול ובקי בכל התורה בעיון, ומצד שני היה לו כרך קטן של משניות בצד, ובין לבין הוא גרס משניות, גרס המון תיקונים וזהר.

טוב, יכול על ידי דרך הלימוד להגיע לדעת את כל התורה כולה, ואם יש לו ראש חלש, לפחות שילמד משהו, ועל ידי דרך הלימוד ילמד.

ש. צריך גם ללמוד בהבנה? ראש הישיבה גם מבין? ת. כן, רבינו אומר באותה שיחה, שצריך שיהיה קצת שיעור בעיון בכל יום, אבל לא לקחת את הדברים עם לחץ שחייבים להבין, תמשיך ותגרוס, התורה היא לא מתמטיקה, היא כולה רוחני, וכולה אלוקות, וכשמתחילים להגיד בסוף זה משפיע על האדם, אין מה להתווכח בכלל בדבר הזה, צריך לנסות, אני אומר לבחורים משל, זה כמו מאכל חדש, אם תרצה תטעם, כשאני הייתי ילד עוד לא היה סושי, ואני לא מעוניין לטעום את זה, לא שאני איש מופרש מעולם הזה, אני פשוט לא יודע איך להתחיל מאכל חדש, אבל אנשים אומרים לי, תטעם ותראה, אתה חושב שאם אני יטעם אני יחיה את עצמי? ככה זה בדרך הלימוד, צריך לנסות את זה.

ש. שלחתי מכתב עם שאלה לראש ישיבה על דרך הלימוד, ת. יכול להיות, אני לא זוכר, אני מקבל כל יום מכתבים על דרך הלימוד, ש. זה הודפס השנה בעצתו אמונה אחרי, ת. מצויין, תראה מה הולך כאן, תשאל אותם כמה פעמים הם סיימו משניות, כמה סיימת? 45, ואתה? 34, והם טיפסו על הקירות בישיבה הקודמת, ככה זה כשמקבלים את הדרך הלימוד בתמימות ופשיטות, האם ניסית כבר ללמוד דרך הלימוד, תנסה בשקט בבית כשאף אחד לא רואה, כמה פעמים אתה סיימת? 98, אני זוכר שמוהרא"ש אמר לי פעם א' באיזה מוצ"ש כשהיית כל כך שבור ולמדת אז 200 פרקים משניות כלילה א', ומוהרא"ש אומר לי, תסתכל עליו, הוא שבור ומה הוא עושה,

לא נפרד מהקב"ה, מוהרא"ש היה נותן דוגמא, שלוקחים 2 דפי נייר, ומדביקים את זה בדבק באמצע, וכמה שינסו להפריד את הדפים האלו לא יצליחו, כי הם בדביקות, ואמר מוהרא"ש שאותו דבר זה דביקות עם הקב"ה, שלא יוכלו להפריד בינינו, וגם אם הבן אדם נפל, וגם אם הוא נכשל וכעס, וגם אם ח"ו הלך לראות דברים אסורים, הוא אומר לעצמו, רבש"ע מה אני עושה כאן, הרי הקב"ה איתי ורואה אותי, זה נקרא דביקות.

ש. זה לא אומר שמותר לראות ראיות אסורות? ת. חס וחלילה, אסור לראות, חס ושלום, אבל אם מישוהו יזכור מהקב"ה כל הזמן, ויזכיר לעצמו, הקב"ה כאן, בסוף יגיע לזה, שלא ילך לראות כלום, ולא ירצה לראות.

ש. הייתי באומאן ורציתי להתפלל אצל ראש הישיבה, אבל ראש הישיבה התפלל בנוסח של ברסלב, ואני לא רגיל לזה, זה קשה לי לשמוע נוסח אחר? ת. אני יכול להגיד לך דבר אחד, אם תשמע פעם אחת תפילה אצלינו, לא תרצה ללכת לשמוע משהו אחר, ולכן אני מייעץ לך, שאם אתה רוצה לבוא רק לתפילה אחת, תבוא ביום השני, כי אם תבוא ביום הראשון תרצה לבוא גם בשני, גם לפני שהתקרבתי אהבתי נוסחאות של תפילה, מאז שהייתי ילד קטן חיפשתי קלטות של נוסחאות של תפילות, אני לא מדבר על חזנות, רק נוסח, ועוד הרבה לפני ההתקרבות, נקלע אלי קלטת של הנוסח של ברסלב, וראיתי שזה דבר אחר לגמרי, זה משהו קורע לבבות, העיקר שזכית להיות אצל רבינו בראש השנה.

היה לי סיפור מעניין היום, לפני 3 שנים מישוהו סיפר לי לשון הרע, על

יש אנשים שאומרים שמי שכבר למד הרבה בעיון, יכול לגרוס במהירות, כי הוא במילא מבין הכל, אבל זה לא נכון, כי למה אביו של ר' נתן כעס שהוא גורס משניות, הרי הוא כבר יודע את כל התורה ובטח לומד בהבנה, וע"כ שמי שלומד בגירסא, זה ענין אחר לגמרי.

למה את פרק איזהו מקומן אתה מוכן בכל בוקר לגרוס, האם שמת בכלל לב מה שאומרים שם, אתה יודע למה תיקנו להגיד את זה בכל בוקר, כי רצו שילמדו בכל יום, וזה לימוד התורה בגירסא, אנשים אומרים כל יום את הברייתא הקטנה של ר' ישמעאל אומר, ולא יודעים מה אומרים שם, כלל ופרט, מ'פארט וכו'.

ש. מה זה דביקות בד' ? ת. דביקות בד' זה לחשוב מהקב"ה, ואם זה היה דבר כזה קל, ולעשות עם הידיים כאלו תנועות של דביקות, למה יש את כל התפילות על זה, וטהר לבינו לעבדך באמת וכו', הרי מספיק לעשות ככה עם הידיים וללבוש צעיף לבן ולהגיע לדביקות, זה לא בדיחה שלי, רבינו אומר את זה בליקוטי מוהר"ן על ענווה [חלק א' סימן קצ"ז], אם ענווה היתה דבר כל כך קל, שאפשר לראות את זה, על מי שיושב בקצה הכסא, וכופף את הראש, לא היתה התורה משבחת את משה רבינו וזהאיש משה ענו מאוד, אלא ענווה היא בדעת, בתוך ראש האדם, לחשוב מהקב"ה.

ש. הרי הכל הוא הקב"ה, מה שרק עושים זה הקב"ה, ומה זה דביקות? ת. פשוט מאוד, תחשוב שיש הקב"ה בעולם, הקב"ה מנהל את העולם, סתם באמצע היום, הקב"ה מנהל את העולם, והוא ברא את העולם.

ואתה יודע מה עוד זה דביקות? כשנופלים, וזוכרים שיש הקב"ה בעולם, אפילו אחרי שחטא הוא

מישהו היה צריך לעשות בזיונות כדי ללכת לקונצרט של שירת נשים, ורק מחוצפים ועזי פנים הלכו, אבל היום שאפשר לראות הכל דרך הכלים, יכול היהודי להמשיך להיות יהודי נכבד, ולקבל שלישי או שיש, ולראות כל הראיות האסורות רח"ל, וזה לא ח"ו כי הוא רוצה לראות, רק רצה לראות משהו אחר, ופתאום נהיה 3 בלילה והספיק לראות דברים אסורים, הוא נכנס לחדר מחשבים [קיוסק] רק כי רצה לפתוח את המייל, ולראות את ה'קול קורא', ופתאום הוא רואה שכבר 4 בבוקר, ואחרי זה הוא צריך ללכת לחפש כל הסגולות נגד עין הרע.

• כל הדמיונות האלו של עין הרע, מגיע ממכם, מבני ארץ ישראל, אבל מעבדים את זה כאן באמריקה, אני לא יודע אם בארץ ישראל הם עושים כסף על זה, הם יושבים שם ועושים את זה בזום, העיקר לשלוח את התשלום, וזה הכל ליצנות מאנשים.

• ש. האם אין לדברים האלו מקור בספרים? ת. אני אומר לך שוב, עושים ליצנות מאנשים, ומשחקים עם רגשות האנשים, וזה הדבר הכי נורא, לגעת בנקודות שרגיש לאנשים, בן אדם רואה שלא הולך שידוך לבן שלו, פתאום הוא מקבל טלפון שביום קדוש של הושענא רבה יעשו לו הסרת עין הרע, ויתקשר למספר פלוני, והכל יהיה מסודר, אני לא מבין מה עובר על האנשים האלו שעושים את זה, אין לכם רגשות? איך אתם מנצלים אנשים שבורים שמצפים לישועה, ואומרים בשיא הקרירות: כעת זה זמן קודש, ואתה מצפה לשידוך עבור הבן שלך, תנצל את הזמן ותתקשר למספר זה וזה... במקום להגיד לו: יש לך בן בשידוכים ולא הולך לך שידוך, לך כעת לארון הספרים שלך ותוציא

יהודי שמקבל אנשים, והוא בעצמו לא מניח תפילין, אני לא רציתי לקבל את הלשון הרע עליו, אבל כל פעם שדיברו איתי מהאיש הזה, עלה לי לראש, הרי הוא לא מניח תפילין, ובראש דחפתי את המחשבה, מי אומר שזה נכון, זה סתם לשון הרע, אף שמעתי את זה מאחד מבאי ביתו, ככה אני כבר חושב 3 שנים, והיום תפסתי טרמפ עם מישהו למכולת, והוא מספר לי על האיש הזה, שיש לו מחלה, שהוא לא מרגיש שהוא צריך לצאת לשירותים, והוא חייב ללכת עם בגדים מיוחדים, והוא מלוכלך כל הזמן, ואסור לו להניח תפילין לפי ההלכה, ואני חושב לעצמי, רבש"ע, יש לבן אדם מחלה, הרי הייתי צריך לדון אותו לכף זכות, אני ב"ה לא קיבלתי את הלשון הרע, ואמרתי לעצמי כל הזמן זה לא נכון, ולא רציתי לדבר עליו, אבל כל זמן שאמרו לי שהוא איש גדול, מיד נכנס לי מחשבה לראש, איך הוא אדם גדול אם הוא לא מניח תפילין, ואני מיד דוחה את המחשבה, ועכשיו אני שומע שאסור לו להניח תפילין לפי ההלכה, צריך לדון את כל אחד לכף זכות, ושד' ישמור אותנו מכל המחלות האלו.

כבא בתרא דף קיה.

• היום נעשה דור של 'הסרת עין הרע', וחז"ל אומרים היום בגמרא, שאצל בניו של יוסף הצדיק לא שולטים עין הרע, ומגלים לנו חז"ל במדרש שהסיבה שלא שולט עין הרע על בניו של יוסף, כי הוא שמר על עיניו בקדושה ולא הסתכל על אשת פוטיפר, ואני אומר לבחורים, אם תשמרו על העיניים, לא תצטרכו לכל הסגולות של הסרת עין הרע.

• שמירת עיניים הוא הנסיון הקשה ביותר בזמנינו, בזמנים קודמים,

זה שלום בית, שמדברים יחד, אותו דבר זה בקשר של אבא ובנו, יכול להיות שהבן נעלב ממהו, וכבר שנה שלימה שהוא לא מדבר עם אביו, ואף אחד לא יודע מזה, הם מספיק חכמים שכשהם הולכים לאירוע משפחתית, הם נותנים יד אחד לשני, כדי שיצאו יפה בתמונה ולא יהרסו את השידוכים, וקשר טוב של אבא ובן, זה כשהם מדברים יחד, ואותו דבר זה הקשר עם הקב"ה, רואים אברך שנראה בן עליה, אבל הוא לא מדבר עם הקב"ה, ואתה תבוא להגיד לי שהוא מתפלל שחרית מנחה ומעריב, זה בסדר, אבל הוא לא מדבר כמו ששני אנשים צריכים לדבר, איך קשר ודביקות ביניהם.

ש. מה עם לחפש נקודות טובות אצל אחרים? ת. כמובן שאני יראה אצלו הרבה נקודות טובות, קודם הוא יהודי, ויש לו זקן ויש לו פיאות והוא אוכל רק כשר, ויש לו מזוזה, אבל הוא לא זוכה לדביקות, דביקות מתנה שאנחנו מקבלים מרבינו, לדבר אל ד'.

ש. יש אנשים שזוכים ולומדים כל היום, ואני לא זוכה לזה, ובקושי פותח ספר, איך אני יכול להגיע לזה, והאם מספיק זה שאני יודע שאני עושה את הרצון השם בדברים אחרים, בעסק ובשאר דברים? ת. זה בסדר גמור, אבל אתה יכול להוסיף לעצמך עוד בקשה ותפילה קטנה: רבוננו של עולם תעזור לי שאוכל ללמוד, היו כאן בחורים שאמרו לי, אתה לא תצליח לגרום לנו לפתוח את הגמרא, כי ביזו אותנו בתלמוד תורה ובישיבה שאנחנו לא יכולים ללמוד, וכעת אנחנו לא יכולים להסתכל על הגמרא, אמרתי להם, אני לא אומר לכם לפתוח את הגמרא, אבל אני כן מבקש ממכם, תבקשו כל יום תפילה אחת קטנה, רבוננו של עולם

את התהלים, ותגיד מזמור אחד, אפילו בקרירות, ותראה ישועות, ואל תתקשר לאף אחד, או להגיד לו: לך לקופת צדקה שיש לך בבית, לא משנה מאיזה מוסד, ותכניס פרוטה, ותגיד, רבש"ע עזור לי שבני ירגיש טוב, בדוק ומנוסה, מה לעשות שהדברים הפשוטים לא מעניין את אף אחד.

• ברוך השם שיש לנו מזג אויר כזה יפה, וזכינו ללמוד כאן גמרא, האם אני יכול לפעול אצלכם, לעבור על הפרשה בכל יום? ברוך השם שאני כבר מקורב לרבינו זה עשרים שנה, ואף לפני התקרבותי תמיד עברתי על הפרשה, ביום שישי ושבת, אבל מאז ההתקרבות יש לזה טעם אחר, ואני בכל יום ויום מחובר לחומש, ככה מוהרא"ש לימד אותי, ברוך השם זכיתי לסיים כעת חמשה חומשי תורה עם רש"י, תתחילו לאט, קודם שנים מקרא ואחד תרגום, ואחרי זה תוסיפו את רש"י.

• שאלו אותי מתי לעשות את ההכנסת ספר תורה, אמרתי לו שיעשה ביומא דהלילא של רבינו, ככה יהיה תוכנית יפה לילדים בחול המועד.

• אתמול שאלו איך זוכים לדביקות בד' ת. אין דבר שיכול להדביק את האדם להקב"ה כמו התבודדות ותפילה, מה זה דביקות, אתן לך דוגמא של שלום בית, מי יכול לדעת אם יש לאדם שלום בית, רק הבעל והאשה בעצמם, השכנים יכולים לראות שיוצאים יחד לקניות והכל תקין, אבל רק הבעל והאשה יודעים שכעת הם כמעט לא מדברים אחד עם השני, והם כועסים, ויש להם ילדים גדולים, והם מספיק חכמים לא להרוס את המשפחה ולא להתגרש, אבל אף אחד לא יודע שאין להם שלום בית, ומדברים רק טכני, ומה

בינתיים להתבודד ולדבר עם ד', אני מאוד שומר על רגשות האנשים ולא מושך בתפילה, אבל אם מישוהו נמצא במקום שמושכים את התפילה, יכול בזמן הזה לדבר אל ד', ולהגיד, רבש"ע אין לי סבלנות לתפילה, רבש"ע אני רק רוצה שהתפילה תסתיים, תן לי טעם בתפילה.

ש. בראש השנה ראש הישיבה כן מושך ומסיים מאוחר, לא? ת. ממש לא, אנחנו מתחילים בשמונה ומסיים בשתים, מוהרא"ש אמר לי, שבשעה שתיים אלך מהעמוד, ש. איך יכול להיות כך מהר? ת. אמרתי לך שאם תבוא תפילה אחת, לא תוכל אחרי זה להתפלל במקום אחר, יש אנשים שמגיעים אלינו אחרי הליכה מעל שעה, ולא דווקא אנשים שמגיעים מבתים חסידיים, אחרי שנפלו פעם א' בטעות, הם לא יכולים משהו אחר.

הנוסח מאוד יפה, כי בנוסח הרגיל, החזן מתחזן ואומר, לבוחן לבבות ביום דין לגולה עמוקות בדין, ואז הקהל אומר, ואחרי זה שוב החזן, ואחרי זה שוב הקהל, ובינתיים כשהחזן מתחזן הציבור מתפוצץ... אצלינו אני אומר את כל הנוסח בקול, והציבור מאחורה מזמזם לעצמו את הנוסח, בלי הפסקים, גם את ה'אבינו מלכנו', לא אומרים את הכל פסוק בפסוק, אנחנו לא מתפללים מהר, אבל לא סתם מושכים ולא סתם מעצבנים, אני לא יודע איך הולך אצלכם תקיעת שופר, יש כמה 'לשם יחוד' ארוכים של הבעל תוקע, ואני אומר את כל זה בין גברא לגברא בקריאת התורה, ואת כל הזוהר הקדוש, לא לעכב את הציבור, עוד לא היה אצלי שמישהו יגיד שמתפללים במהירות כמו קלים וריקים, כולם אומרים שמתפללים מאוד בחמימות והתלהבות, אבל לא נותנים לאנשים שהעצבים יתפוצץ להם, אסור לעכב אנשים, צריך מאוד

תעזור לי שאוכל ללמוד גמרא, אני לא יכול לבקש מהבחור הזה לפתוח את הגמרא, כי הוא בטוח שהבזיונות שעשו לו בשיבה קשורים לגמרא, אני רק יכול לבקש ממנו שיקבש על זה מהקב"ה, רק תפילה ותפילה.

ש. אני רואה מכתבים מראש הישיבה, שכותב לאנשים להתפלל, וראש הישיבה מוסיף שם נוסח מה להתפלל, כשיש לאנשים בעיה, זה מאוד קשה לאנשים להתפלל? ת. אני זוכר שבתחילת ההתקרבות, כששמעתי מוהרא"ש שצריך לעשות התבודדות, והוא היה נותן משלים על התבודדות, על הדבר הזה בעצמו, רבש"ע אני רוצה לדעת לעשות התבודדות, רבש"ע אני רוצה לדבר איתך, תעזור לי לדבר איתך, רבש"ע הייתי עסוק כל היום עם דברים ואני שוכח לדבר איתך, אני רוצה לדבר איתך רבש"ע, אם מישוהו יעשה לעצמו ישוב הדעת וידבר עם הקב"ה דקה אחת ביום, הוא נגאל, מה זה דקה, שישים שניות, תעמוד עם טיימר, ותן כל יום להקב"ה שישים שניות, כמו סטטוס, כמה זה סטטוס היום, חצי דקה או דקה? תן להקב"ה סטטוס אחד, רבש"ע תעזור לי אני רוצה לזכור ממך, רבש"ע אני לא רוצה לשכוח אותך, וזו דביקות.

בא נלמד קטע בליקוטי מוהר"ן ביומא דהילולא של רבינו, בואו נקרא בחלק ב' סימן פ"ד, דע כי עיקר התחברות ודביקות להשי"ת הוא על ידי התפילה, אצל אנשי שלומינו אומרים, שכשרבינו כותב ד'ע', זה משהו שקיבל מעולם האצילות, בקטע קטן זה למדנו עכשיו משהו לעובדא ולמעשה ביום ההילולא, דביקות זוכים על ידי התפילה, הרבה אנשים כועסים, כשהם מתפללים במקום שהחזן מושך את התפילה, ולא קולטים שבזמן הזה הם יכולים

לשמור את זה.

לבדוק את הדרכון.

ש. אני זוכר שראש הישיבה חזר פעם אחת מאומן בערב ראש השנה. ת. אמת, בשנה של הקורונה, היה סיפור מאוד קשה, התחיל לבעור בקרבי הרגשה שאני חייב לחזור לנו יורק, ולא ידעתי מה לעשות, מצד אחד אני כאן אצל רבינו, ומצד שני יש לי משהו פנימי מאוד שאומר לי לחזור, עשיתי המון התבודדות על זה, אני לא יכול להסביר בכלל מה עברתי, הרגשתי רדיפה פנימית שאני חייב לחזור לציבור, לא יכולתי לישון, ולא הבנתי מה קורה איתי, ואני אומר לעצמי: הרי אתה חסיד ברסלב, איך אתה עוזב את הרבי לראש השנה, וניסיתי את כל העצות, המון התבודדות, ופתחתי ספר לראות מה יצא שם, ואני מדבר עם סוכן הנסיעות, והוא אומר לי, יש לך עוד חצי שעה להחליט אם אתה רוצה להגיע הביתה לפני ראש השנה, תעשה עכשיו את כל השיקולים שלך ותחליט בחצי שעה הקרובה, עשיתי שוב התבודדות, והחלטתי שהמחשבה הראשונה שתעלה לי, זה מה שיהיה, התחלתי להתפלל שמו"ע, וב'שמע קולינו' כל כך בכיתי, רבש"ע מה אני עושה, ואז עלתה לי המחשבה לחזור, וכך עשיתי, אולי אנשים צוחקים על זה, אבל ככה אני נוהג, אני מדבר עם הקב"ה, ועושה כפי מה שיוצא לי בהתבודדות,, גוט יום טוב.

• לי יש לימוד זכות על כל יהודי שלא מגיע לבית כנסת להתפלל, כי העצבים שלו התפוצצו מכל הבעלי תפילות, ואני מקיים את דברי רבינו בסימן רפ"ב, ללמד זכות על כל אחד.

• ש. מה עושים בערבית ליל יום הכיפורים בכל הפיוטים אחרי מעריב? ת. אצלינו רק הבעל תפילה אומר את זה, בנוסח מאוד יפה, ש. ומה עושה הציבור? ת. אני לא מתערב להם, אחד יכול להגיד עם הבעל תפילה, ואחד גורס משניות, ואחד יושן... ש. ראש הישיבה התפלל הכל לפני העמוד? ת. השנה לא התפללתי שחרית לפני העמוד, בהתחלה הייתי צריך להתפלל הכל, כי יש כאן קהילה חדשה וצריך ללמד אותם את הנוסח, אבל כעת כבר הייתי יכול להתפטר מלעמוד כש"ץ בשחרית, זה לא נורמלי שמישהו אחד יתפלל הכל, אגב אני מתפלל לפני העמוד 365 יום, אבל זו לא הדרך הנורמלית, ש. ואיך שרים וכל מאמינים? ת. לא שרים, יש נוסח מאוד יפה על זה.

• איך נסעת לאומן? אני נסעתי עם הרכבת, בעזרת השם בשנה הבאה כבר תסתיים המלחמה, כי טראמפ יעצור את זה... אבל אם ח"ו המלחמה תמשיך אני רוצה לנסוע שוב עם רכבת, אבל לא הרכבת שיושבים, הרכבת שיושנים, אתה יכול לשכב במיטה, וככה מגיעים